

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN,
DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet over de verwerking van
persoonsgegevens door het Agentschap Innoveren en
Ondernemen en zijn partnerorganisaties, wat betreft de
uitvoering van de taken van het Agentschap Innoveren en
Ondernemen

Samenvatting: Het voorontwerp van decreet zorgt ervoor dat de verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Innoveren en Ondernemen en zijn partnerorganisaties voor de uitvoering van de taken van het agentschap in overeenstemming wordt gebracht met de verordening (EU) 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Economie, Wetenschap en Innovatie:

Beleidsveld: economie, wetenschappelijk onderzoek, innovatie en competenties.

Het is de bedoeling met het voorontwerp van decreet de verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Innoveren en Ondernemen en zijn partnerorganisaties voor de uitvoering van de taken van het agentschap in overeenstemming te brengen met de verordening (EU) 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming), hierna AVG genoemd.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/257 van 12 augustus 2024.

Bij het opstellen van het voorontwerp werd rekening gehouden met de principes die gelden op het vlak van de delegatie van de bevoegdheden zoals die in de reeds geruime tijd gevestigde rechtsleer wordt verkondigd (P. POPELIER, “De wet juridisch bekeken”, Brugge, Die Keure, 2004, 302 - 303; H. COREMANS en M. VAN DAMME, “Beginselen van wetgevingstechniek en behoorlijke regelgeving”, Brugge, Die Keure, 2001; M. ADAMS, P. POPELIER, “Wie waakt over de kwaliteit van de wet?”, Antwerpen – Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 2000; S. DEBAENE, B. VAN BUGGENHOUT, “Informatietechnologie en de kwaliteit van wetgeving”, Antwerpen – Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 2000; J. GIJSELS, “Wetgevingstheorie. Wie normeert wat, op staatsniveau?” in M. ADAMS en L. WITGENS, Wetgeving in theorie en praktijk, Antwerpen - Apeldoorn, Maklu, 1994, 147 – 158; S. DEBAENE, R. VAN KUYCK, B. VAN BUGGENHOUT, “Normen voor goede kwaliteit van wetgeving”, RW, 1997-1998, 833 – 847).

- een decreet dient het essentiële (de reikwijdte, de structurele elementen en de voornaamste duurzame normen van een regeling) voor de beoogde regulering te bevatten;
- wat naar onderwerp of formulering niet van essentiële aard is, mag voor nadere regeling aan een overheid van lagere rang gedelegeerd worden.

In ieder geval is de stelling die uitgaat van het primaat van de decreetgever in de extreme vorm (alle algemene verbindende voorschriften dienen bij decreet vastgelegd te worden) moeilijk toepasbaar op de regeling van de bescherming van persoonsgegevens voor VLAIO.

Conform artikel 5, lid 1, c), van de AVG verwerken de verwerkingsverantwoordelijken alleen persoonsgegevens voor wat noodzakelijk is voor de doeleinden of de uitvoering van de taken, vermeld in artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp.

In de memorie van toelichting zal die verantwoording toegevoegd worden.

2) Het behandelen en het opvolgen van jurisdictionele beroepen: artikel 10

De Raad van State is van oordeel dat de bepaling dat alle categorieën, vermeld in het dit decreet, voor de afhandeling van het juridictioneel beroep beperkt moet worden gelet op de minimale gegevensverwerking en voldoende nauwkeurig moeten worden omschreven gelet op het materiële legaliteitsbeginsel.

Ook hier geldt de argumentatie die is aangehaald in punt A, 1), over de opname van de essentiële elementen in het decreet en de delegatie aan de Vlaamse Regering voor de verdere uitwerking ervan gelet op de werkbaarheid en slagvaardigheid van het economisch en innovatiebeleid.

Conform artikel 5, lid 1, c), van de AVG verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke alleen persoonsgegevens voor wat noodzakelijk is voor de doeleinden of de uitvoering van de taken, vermeld in artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp.

Omdat de verwerking met het oog op het behandelen en opvolgen van de juridictionele beroepen (artikel 4, tweede lid, 2°) inherent is aan de uitoefening van de andere taken, vermeld in het voorontwerp, kunnen hier ook gevoelige persoonsgegevens (gegevens over de gezondheid, de raciale, etnische of gerechtelijke gegevens) verwerkt worden. De rechtszaak kan immers niet afgehandeld worden als de persoonsgegevens worden geschrapt. Hier geldt dezelfde motivering van het zwaarwegend belang (artikel 9, lid 2, g), van de AVG en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, hierna de wet van 30 juli 2018 genoemd) als vermeld in punt B.

De verantwoording van de verwerking om redenen van zwaarwegend belang (artikel 9, lid 2, g), van de AVG en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018) wordt opgenomen in de memorie van toelichting.

3) Delegatie aan de Vlaamse Regering om de essentiële elementen te bepalen als VLAIO wordt aangesteld als beheersinstantie van een andere authentieke gegevensbron: artikel 49

De Raad van State is niet akkoord met de delegatie aan de Vlaamse Regering om de essentiële elementen te bepalen als VLAIO wordt aangesteld als beheersinstantie van een andere authentieke gegevensbron dan het GIS bedrijventerreinen gelet op het formele legaliteitsbeginsel. Alleen een decreet kan de essentiële elementen bepalen.

De delegatie, vermeld in artikel 49, tweede lid, wordt geschrapt.

4) Overheidsinstanties en private organisaties met wie persoonsgegevens kunnen worden gedeeld: artikel 56

Volgens de Raad van State is de regeling van categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens door de ruime definiëring van de term “overheidsinstantie” en de niet nadere omschrijving van de term “private organisatie” niet in overeenstemming met het legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet en de minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 5, lid 1, c), van de AVG.

De Raad van State wenst dat de aanwijzing van de overheidsinstanties en private organisaties voldoende precies en selectief worden omschreven.

Volgens de Raad van State kunnende personeelsleden die toegang hebben tot de persoonsgegevens van de overheidsinstanties onvoldoende precies bepaald worden omdat de termen “overheidsinstanties” en “private organisaties” onvoldoende precies is omschreven gelet op het materiële legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet.

5) Verdere bewaring voor de archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden: artikel 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 44, 48, nieuw ingevoegd artikel 67 en 74 (voorheen 67)

De toepassing van anonimiseren of pseudonimiseren op persoonsgegevens wordt concreet beoordeeld. Ze zal worden uitgevoerd als de doelstellingen van de archivering, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of de statistische doeleinden niet in het gedrang komen. Dat is in overeenstemming met de artikel 89, lid 1, van de AVG.

B. De verwerking van gevoelige persoonsgegevens: artikel 6, 10, 14, 22, 26, 30, nieuw ingevoegd artikel 65 en artikel 72 (voorheen 65)

De Raad van State merkt op dat de verwijzing in artikel 14 (beleidsondersteunende taken) naar “alle categorieën van persoonsgegevens als vermeld in het decreet” ook voormelde gevoelige gegevens kan bevatten en dat over de noodzakelijkheid van de verwerking om redenen van zwaarwegend belang (artikel 9, lid 2, g), van de AVG) geen verantwoording wordt gegeven.

Ook hier geldt de argumentatie die is aangehaald in punt A, 1), over de opname van de essentiële elementen in het decreet en de delegatie aan de Vlaamse Regering voor de verdere uitwerking ervan gelet op de werkbaarheid en slagvaardigheid van het economisch en innovatiebeleid.

Conform artikel 5, lid 1, c), van de AVG verwerken de verwerkingsverantwoordelijken alleen persoonsgegevens voor wat noodzakelijk is voor de doeleinden of de uitvoering van de taken, vermeld in artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp.

Omdat de doelstelling, het uitvoeren van beleidsondersteunende taken, vermeld in art. 4, tweede lid, 3°, inherent is aan alle andere taken, vermeld in het voorontwerp, geldt hier dezelfde motivering wat betreft de verwerking van gegevens over de gezondheid, de raciale, etnische of gerechtelijke gegevens:

De verwerking van de categorieën van gegevens over de gezondheid, de raciale, etnische of gerechtelijke persoonsgegevens wordt beschouwd als een noodzakelijke verwerking om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in art. 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018 en art. 9, lid 2, g), van de AVG.

De verwerkingsverantwoordelijken kunnen zo een doel- en kansengroepenbeleid onderzoeken, voorbereiden of evalueren richting specifieke groepen van ondernemingen en kandidaat-ondernemers. Dat onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of bepaalde meer kwetsbare groepen in de maatschappij (bijvoorbeeld langdurig zieken, personen met een handicap of personen met een migratieachtergrond) veel sneller of vlotter de stap kunnen zetten naar het ondernemerschap binnen hun professionele loopbaan. Het effect van bijkomende inspanningen gericht op één of meerdere van deze kwetsbare groepen dient gemeten te worden omdat de bestaande, bredere informatie over en begeleiding of ondersteuning naar ondernemerschap hen minder goed bereikt of aanspreekt.

Bovendien kan in het kader van de steunreglementering onderzocht worden wat de impact is van een strafrechtelijke veroordeling of strafbaar feit op de steunverlening of het behoud van de steun. De maatregelen, vermeld in art. 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018, die respectievelijk gelden voor de gegevens betreffende de gezondheid en de gerechtelijke gegevens, zullen de verwerkingsverantwoordelijken toepassen.

Voormelde verantwoording van de verwerking om redenen van zwaarwegend belang (artikel 9, lid 2, g), van de AVG en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018) wordt opgenomen in de memorie van toelichting bij artikel 10, 14, 65 (nieuw ingevoegd) en 72 (voorheen 65).

C. De bewaartermijnen:

- 1) Algemeen: artikel 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 44 en 48, 54, nieuw ingevoegd artikel 67, 74 (voorheen 67)

In het voorontwerp wordt de bewaartermijn bepaald volgens de volgende regels:

- 1° de vastlegging van de maximale bewaartermijn in de selectieregels conform artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018;
- 2° de bepaling van de bewaartermijn volgens een aantal criteria;
- 3° de bepaalde maximale termijn in het voorontwerp mits een aantal uitzonderingen.

De Raad van State heeft hierover de volgende opmerkingen:

-artikel III.87 van het Bestuursdecreet biedt een onvoldoende decretale grondslag;

VLAIO en zijn partnerorganisaties zijn verplicht artikel III.87 van het Bestuursdecreet na te leven. De effectieve bewaartermijnen worden concreet vastgelegd per categorie van bestuursdocumenten. Het woord “maximale” wordt daarom in punt 1° geschrapt.

-de onduidelijkheid over de vaststelling van de bewaartermijn op basis van artikel III.87 van het Bestuursdecreet (punt 1° van de betrokken artikelen) en de criteria, vermeld in punt 2° van de

////////////////////////////////////

Ook hier geldt de argumentatie die is aangehaald in punt A, 1), over de opname van de essentiële elementen in het decreet en de delegatie aan de Vlaamse Regering voor de verdere uitwerking ervan gelet op de werkbaarheid en slagvaardigheid van het economisch en innovatiebeleid.

E. Geautomatiseerde gegevensverwerking: nieuw ingevoegd artikel 61 e.v.

De Raad van State wenst de herziening van artikel 61 gelet op het formele en materiële legaliteitsbeginsel en de vereisten gesteld in artikel 15 en 22 van de AVG:

-het voorontwerp moet de essentiële elementen van de geautomatiseerde gegevensverwerking (de toepassingen en de passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van de betrokkene) bevatten en moet voldoende voorzienbaar zijn. De delegatie aan de Vlaamse Regering om de toepassingen en de voorwaarden te bepalen is niet voldoende;

-de minimale passende waarborgen voor de bescherming van de rechten en vrijheden moeten aangevuld worden met het recht om uitsluitel te verkrijgen over het al dan niet verwerken van de hem betreffende persoonsgegevens en om inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens conform artikel 15, lid 1, h), van de AVG.

Het artikel wordt aangepast zoals door de Raad van State voorgesteld. De essentiële elementen van de verwerking (doel, verwerkingsverantwoordelijken, categorieën van persoonsgegevens en betrokkenen, bewaartermijnen, de regeling van de passende technische en organisatorische maatregelen en de personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens) worden opgenomen in het voorontwerp. De Vlaamse Regering beslist over de opheffing van het verbod op geautomatiseerde besluitvorming en voert de essentiële elementen verder uit zoals beargumenteerd in punt A, 1).

De delegatie aan de Vlaamse Regering om geautomatiseerde besluitvorming toe te laten voor de partnerorganisaties van VLAIO wordt geschrapt.

Omdat de geautomatiseerde besluitvorming inherent is aan de andere taken, vermeld in het voorontwerp, kunnen hier ook gevoelige persoonsgegevens (gegevens over de gezondheid, de raciale, etnische of gerechtelijke gegevens) verwerkt worden. Hier geldt dezelfde motivering van het zwaarwegend belang (artikel 9, lid 2, g), van de AVG en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018) als vermeld in punt B.

De verantwoording van de verwerking om redenen van zwaarwegend belang (artikel 9, lid 2, g), van de AVG en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018) wordt opgenomen in de memorie van toelichting.

Conform artikel 5, lid 1, c), van de AVG verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke alleen persoonsgegevens voor wat noodzakelijk is voor de doeleinden of de uitvoering van de taken, vermeld in artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp.

In het nieuwe ingevoegde artikel 68 worden de minimale passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van de betrokkene bepaald met delegatie aan de Vlaamse Regering om die nader te bepalen of aan te vullen.

Het recht op inzage is opgenomen in artikel 15, lid 1, van de AVG. De AVG heeft rechtstreekse werking in de lidstaten. Het overschrijven of omzetten van een verordening is daarom niet nodig en zelfs verboden. Conform nr. 120 van de omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4 mogen er in een regelgeving geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven.

F. De gecentraliseerde databank: artikel 72 (voorheen 65)

De Raad van State stelt zich vragen over de verwerking in de gecentraliseerde databank voor de doeleinden, vermeld in artikel 63, 2° en 3°, (het uitvoeren van beleidsondersteunende taken en het beantwoorden van vragen) van het voorontwerp ook de gegevens over de gezondheid, de raciale of etnische gegevens en de gerechtelijke gegevens behelst omdat de voormelde verwerkingen betrekking kan hebben op “alle categorieën van persoonsgegevens als vermeld in het decreet”.

Een motivering van het zwaarwegend belang, vermeld in artikel 9, lid 2, g), van de AVG is vereist.

Gelet op de mogelijke profilering in de databank moeten de waarborgen vermeld worden.

Ook hier geldt de argumentatie die is aangehaald in punt A, 1), over de opname van de essentiële elementen in het decreet en de delegatie aan de Vlaamse Regering voor de verdere uitwerking ervan gelet op de werkbaarheid en slagvaardigheid van het economisch en innovatiebeleid.

Conform artikel 5, lid 1, c), van de AVG verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke alleen persoonsgegevens voor wat noodzakelijk is voor de doeleinden of de uitvoering van de taken, vermeld in artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp.

Omdat de verwerkingen in de gecentraliseerde databank voor de doeleinden, vermeld in artikel 70 (voorheen artikel 63), inherent zijn aan alle andere taken, vermeld in het voorontwerp, kunnen hier ook gevoelige persoonsgegevens (gegevens over de gezondheid, de raciale, etnische of gerechtelijke gegevens) verwerkt worden. Hier geldt dezelfde motivering van het zwaarwegend belang (artikel 9, lid 2, g), van de AVG en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018) als vermeld in punt B.

De verantwoording van de verwerking om redenen van zwaarwegend belang (artikel 9, lid 2, g), van de AVG en artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018) wordt opgenomen in de memorie van toelichting.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2 en 4

In de artikelen 2, 12° en 13°, en artikel 4, 2° tot 5°, wordt verwezen naar “de opvolger” van de reglementering. Volgens de Raad van State kunnen die woorden beter worden geschrapt. Er kan een delegatie aan de Vlaamse Regering worden verleend om de nodige wijzigingen aan te brengen aan de voormelde artikelen.

De zinsnede „de opvolger” wordt geschrapt in de voormelde artikelen. Aan de Vlaamse Regering wordt in de betrokken artikelen een delegatie verleend om het voorontwerp aan te passen indien de reglementering wordt opgevolgd door een andere reglementering.

Oud artikel 71

De Raad van State merkt op dat de datum van inwerkingtreding nog ingevuld moet worden.

Conform nr. 228 van de omzendbrief wetgevingstechniek VR 2019/4 is de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding van decreten en besluiten de tiende dag na de bekendmaking ervan. Het is niet verplicht om een termijn voor de inwerkingtreding te bepalen. Als er geen aparte, afwijkende inwerkingstredingsbepaling in de regelgevende tekst vermeld is, geldt de algemene regel.

Om die reden wordt het oude artikel 71 geschrapt.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen budgettaire weerslag.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 14 augustus 2024. Met toepassing van artikel 31 §2, 2° van het BVCO van 17 mei 2019 is voor dit dossier het begrotingsakkoord niet vereist.

B. ESR-TOETS

Geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid. Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling is bijgevolg niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- personeel: het voorontwerp heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- werkingsuitgaven: het voorontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- investeringen en schuld: het voorontwerp heeft geen investeringen als gevolg;
- ontvangsten: het voorontwerp resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het voorontwerp heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet wordt ingediend bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, zal belast zijn met de uitvoering van dit voorontwerp van decreet en doet hiervoor beroep op het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- haar definitieve goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet over de verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Innoveren en Ondernemen en zijn partnerorganisaties, wat betreft de uitvoering van de taken van het Agentschap Innoveren en Ondernemen en de bijhorende memorie van toelichting;

- De Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management,

////////////////////////////////////